

hævedes, og at der maatte indgaas nye. Hvad Aftægtsydelser angaar, kunde man derimod ikke gaa den Vej, da det Forhold, som var indgaaet, ikke kunde hæves. Det kunde jo nemlig være, at den Gaard, som var overdraget, var overdraget videre. Derfor var der ingen anden Udvej end at bestemme, at Forholdet skal afgøres ved et Nævn.

Efter at Lovforslaget med de Regler, som jeg nu har udviklet, var forelagt i Folketinget, stillede Justitsministeriet efter Anmodning af Kirkeministeriet et Ændringsforslag med Hensyn til Præstegaarde. Forholdet var i saa Henseende noget uheldigt, idet f. Eks. i et Tilfælde, der har foreligget, en Gaard, der hørte til et Embede, i sin Tid var overtaget af Præsten for 6 600 Mark, men nu, da Gaarden skulde takseres om, fordi Præsten skulde bort derfra, blev den takseret til 16 000 eller 17 000 Kr. Dette abnorme Forhold vilde altsaa komme Præsten til gode paa den Maade, at han i Stedet for med de 6 600 Mark, han havde betalt, vilde kunne rejse hjem med 17 000 Kr., hvilket vil sige ca. 170 000 Mark. For at undgaa saadanne Urimeligheder er der foreslaaet visse Omsætningsregler.

De Regler, som jeg her har nævnt, gælder selvfølgelig ikke, hvis de to Parter har fundet hinanden i Forvejen og har afsluttet en Kontrakt, hvilket er sket i stor Udstrækning, fordi man havde paa Følelsen, at det var et stort Spørgsmaal, om Kontrakterne overhovedet var gyldige. Jeg haaber, at Tinget vil se med Velvillie paa Lovforslaget, idet det er mig bekendt, at de sønderjydske Repræsentanter anser en saadan Lov for meget paakrævet. Det gælder ogsaa med Hensyn til Domænegårdene. Det kan ikke andet end vække en vis Bitterhed eller i alle Tilfælde et vist Ubehag, at Forpagterne af Domænegodserne, som nu har store Indtægter i Kroner, skal svare deres Afgifter i Mark. Folketingsmand Refshauge har oplyst, hvilken Rolle det vil spille for den danske Statskasse, at Loven træder i Kraft den 1. Januar, idet Forskellen i disse Afgifter alene for Domænegårdenes Vedkommende vil beløbe sig til ca. 60 000 Kr.

Med disse Bemærkninger tillader jeg mig at henstille til det høje Ting at modtage det foreliggende Lovforslag med Velvillie.

Kloppenborg-Skrumsager: Som den højtærede Justitsminister har sagt, er det foreliggende Lovforslag meget paakrævet hos os. Der er mange af de Folk, som før har pagtet Gaardene ud, der nu sidder i den

Stilling, at de maa betale mere i Brandpenge og Skatter, end de overhovedet faar ind i Forpagtningsafgift. Det er en uholdbar Tilstand, som vi hurtigst muligt maa komme bort fra. Det er ligeledes rigtigt, hvad den højtærede Justitsminister sagde angaaende Domænerne. Det er ret ærgerligt for de omboende at se paa, at de Herrer, der sidder paa disse store Gaarde, betaler i Mark, som for Tiden ingenting er værd. Deres Afgifter var i den tyske Tid lagte meget billigt i Mark, og nu kan enhver forstaa, at naar Marken kun har en Tiendedel af sin Værdi, er det kun en Fjerdedel af ingenting, de svarer for Øjeblikket. Det maa hurtigst muligt rettes, og vi er meget glade ved, at det snart kan ske. I § 5 er der fastsat en Skala, hvorefter Beløbene omregnes, forsaavidt angaar Ydelser, der er stiftede efter 1. Januar 1918. Denne Skala tror jeg nok er saa rigtig, som den i det hele taget kan lægges, men der er dog det at bemærke til den, at allerede fra den Tid af har man ved mange Kontraktors Indgaaelse taget noget Hensyn til Valutaen; det vil derfor ikke være muligt at lægge en Skala, som bestemt vil passe i alle Tilfælde; jeg er imidlertid ikke urolig for det, da det af § 4 fremgaar, at Nævnet har frit Skøn over alle de forskellige Forhold, og naar det er Tilfældet, mener jeg, at Forslaget er godt, som det er. Forholdene vedrørende Præstegaarde og Bygningerne der er ogsaa medtagne, hvad jeg finder rigtigt.

Jeg kan kun paa det bedste anbefale Lovforslaget til Vedtagelse, saaledes at vi gør det færdigt allerede inden Juleferien, for at vi snart kan komme ud af de nævnte uheldige Tilstande. Lovforslaget betegner en Retfærdighedsgerning mod mange Folk dernede, og Forhandlingen om det bør ikke trækkes længe ud.

Steincke: Paa en vis Maade er det overmaade tiltalende, naar et Lovforslag, saaledes som dette, ledsages af den forudgaaende Kommissions Betænkning, og navnlig naar den ikke er længere end i nærværende Tilfælde. Man bliver derigennem sat i Stand til at nyde godt af alle de Argumenter, der har haft Indflydelse paa Lovforslagets Formulering. Paa den anden Side medfører denne hensynsfulde Fremgangsmaade ganske sikkert den følelige Ulempe, at man først nu paa forskellige Omraader kommer i Tvivl med Hensyn til Løsningen af Spørgsmaal, hvis Eksistens ellers overhovedet ikke var blevet en klar. Lettere bliver Sagen i og for sig ikke ved, at det drejer sig om saa vanskelige Forhold som Omregning mellem Mark og Kroner,